

Geloven in vrede

Janny Beekman

‘Ik ben een schakel in het geheel, niet meer dan dat’

Het is mistig wanneer ik door het Noord-Groningse kale en uitgestrekte platteland rij op zoek naar het dorpje Houwerzijl. Na drie keer misgereden te zijn en haast verwaald vind ik dan toch het lieflijke huisje van Janny Beekman, aan een doodlopende weg met een klein kerkhofje grenzend aan haar tuin.

Janny, geboren in 1941, is al een aantal jaren actief in de werkgroep WELdadig van Vrouwen voor Vrede.

Vertel eens wat over jezelf.

Ik ben geboren in Den Helder, getogen in Amsterdam. Als kind kon ik al moeilijk tegen oneerlijkheid en onrecht en was erg geïnteresseerd in de natuur om me heen. Als jong meisje werd ik lid van de Nederlandse Jeugdbond Natuurstudie (NJN) en leerde ik actief te zijn, hoe te besturen en hoe democratie in elkaar zat.

Ik werd onderwijzeres en later directrice van een kleine Montessorischool, een richting die ik koos omdat ze daar uitgaan van de eigenheid van ieder mens, de talenten die ieder kind heeft en die te ontwikkelen.

Er waren spreekuren voor de kinderen en voor de ouders en natuurlijk kwamen daar ook persoonlijke problemen aan de orde. Ik kon nooit echt boos worden op de kinderen, ze waren soms lastig maar daar zat altijd een reden achter en ik wilde weten welke die was. Dan was de oplossing makkelijker te vinden.

Hoe kwam je op het vredespad?

Rond 1995 werkte ik niet meer, mijn twee zonen waren het huis uit en ik was gescheiden. Toen ik in Weststellingwerf kwam wonen zag ik in de gemeentegids dat er een vredesplatform was. Dat bleek opgeheven te zijn maar ik kreeg het telefoonnummer van Peen Willet van Vrouwen voor Vrede. Ik ging naar een landelijke dag die over geweldloosheid ging, gegeven door Pat Patfoort en toen viel bij mij het kwartje: "Wat ik deed en zocht kreeg nu woorden".

Ik sloot mij aan bij de werkgroep WELdadig en deed mee aan de training conflictbeheersing van het BurgerVredes TeamsNederland (BVTN), gegeven door Pat Patfoort en Abel Herzberger. BVTN is nu opgegaan in het 'Nederlands Expertise Centrum Alternatieven voor Geweld', het NEAG. Ik ging twee maanden als vrijwilliger naar Srebrenica. Gaf daar blokfluitles aan kinderen, bezocht Servische en Bosnische families.

De bedoeling was dat door onze aanwezigheid het contact tussen deze beide groepen zou verbeteren en dat gebeurde ook.

Je bent ook actief betrokken bij Vrouwen in het Zwart die zich inzetten voor de Palestijnen?

Toen ik uit Srebrenica terug was, ben ik een tijdje later als observator met een groep mensen naar Palestina vertrokken. Ik ging tamelijk objectief daarheen, maar als je ziet wat de Israëliische bezetting voor invloed heeft op het hele leven van de Palestijnen, kun je haast niet anders dan je gaan inzetten voor deze mensen die het zo moeilijk hebben. Ik verkoop nu hier Palestijnse producten

zoals sieraden, kleding, tasjes etc. Nadat ik in december meedeed aan de wereldvrouwenmars voor Mensenrechten door Israël en Palestina, heb ik besloten daar vaker naar toe te gaan en als het kon met meer vrouwen.

Het alleen kennis hebben van de problemen daar, is toch anders dan het zelf zien en ervaren. Vorig jaar heb ik een reis georganiseerd naar de Palestijnse gebieden en Israël, acht vrouwen gingen mee. Ik heb inmiddels al veel contacten daar en kan dus ook de vrouwen van alles laten zien. Ook dit jaar staat zo'n reis op het programma.

In Groningen ben ik begonnen met Vrouwen in het zwart. Elke twee weken

Janny, derde van links, kijkt met de groep observers in Palestina naar de kapotgeschoten haven die met Nederlands geld was gebouwd

staan we op zaterdag op de Grote Markt met folders en borden.

En nu Afghanistan?

Bij Vluchtelingenwerk was ik contactvrouw en zo kwam ik in aanraking met Afghaanse vluchtelingen. Ik ontmoette een Afghaanse vrouw die hier haar verblijfsvergunning kreeg en toen na vele jaren, weer een bezoek aan haar familie in Kabul kon brengen. Ze vroeg of ik mee wilde gaan. Zo gaat dat, dingen komen op mijn pad en ik moet daar dan wat mee doen. Ik ben ook vreselijk nieuwsgierig, wil zien en voelen hoe mensen in andere delen van de wereld leven.

Toen ik in Kabul was, kwam ik in aanraking met de vele problemen waar vrouwen daar mee worstelen. De Afghaanse samenleving is een echte macho- en mannenwereld waar vrouwen maar weinig te zeggen hebben. De mannen beschouwen hun vrouw als hun eigendom en vinden dat ze daarmee kunnen doen wat ze willen. Er is dan ook vreselijk veel geweld binnenshuis zoals trouwens in alle gebieden waar oorlog en strijd is. Het is de frustratie en de onmacht van de mannen en dat reageren ze af op de vrouwen in hun omgeving.

Ik vertelde daar over onze “Blijf van mijn lijfhuizen” en er werd meteen

geroepen: "Dat willen wij ook, maar dat is hier erg gevaarlijk!". Er zijn vele groepen vrouwen voor wie zo'n Huis een hele goede oplossing zou zijn, maar er is geen geld om dat van de grond te krijgen.

Samen met een paar Afghaanse vrouwen hier in Nederland heb ik de stichting Nahid opgericht, die zo'n huis in Kabul wil realiseren. Er is inmiddels een huis ingericht en het wachten is nu op een paar grote sponsors die kunnen garanderen dat het huis ook 4 jaar kan gaan draaien. Daarna moeten ze zichzelf kunnen bedruipen.

We kregen het verzoek van het Ministerie van Vrouwenzaken in Afghanistan

stichting Nahid

Vrouwenhuis Afghanistan

daar vrouwen te gaan opvangen die ontslagen zijn uit de gevangenis. Deze vrouwen zijn volledig uitgestoten door hun familie en vogelvrij. Dit vraagt echter een hele goede bewaking van het huis om ook echt veiligheid te kunnen garanderen. Zo ver is het nu nog niet.

We gaan eerst beginnen met weduwen en hun kinderen die geen familie als vangnet meer hebben en op straat moeten zien te overleven. Het zijn vooral vrouwen die uit Pakistaanse vluchtelingenkampen zijn gekomen.

Je doet zo ontzettend veel. Waar haal jij je inspiratie vandaan om je accu weer op te laden?

Wat ik doe is voor mij de gewoonste zaak van de wereld. Dingen komen op

Janny Beekman met foto's van vrouwen die ze heeft ontmoet in Afghanistan

mijn pad en daar moet ik wat mee als ik het kan. Dat is geen valse bescheidenheid maar ik voel dat echt zo. Het is niets bijzonders. Natuurlijk heb ik ook tijden dat ik somber ben en het gevoel heb dat het allemaal maar hele kleine druppeltjes zijn op de gloeiende plaat. Maar dat hebben we weer zo'n bijeen-

komst van werkgroep WEL-dadig- een paar geweldige vrouwen bij elkaar- en daar haal ik mijn inspiratie dan weer uit. Of ik ga een flinke wandeling maken. De natuur doet mij heel veel.

Thea Vermeiren